

Posudek na magisterskou diplomovou práci Bc. Andrey Špitálské

Název práce: **Genderová analýza knižního souboru *Pohádky pod polštář***

Posudek zpracovala: doc. PhDr. Blanka Knotková-Čapková, Ph.D., vedoucí práce

V Praze, 21.9.2013

Bc. Andrea Špitálská si pro svou diplomovou práci zvolila dobře vymezené i zpracovatelné **téma**, a to genderovou analýzu knihy pohádek od současné autorky Zuzany Pospíšilové. Diplomantka soustřeďuje svou pozornost na otázku, jak jsou v textu konstruovány genderové role literárních postav a jak tyto postavy odpovídají tradičnímu pojetí genderových stereotypů. Pro svou práci se rozhodla kombinovat kvantitativní obsahovou analýzu s kvalitativní analýzou diskursu u dvou vybraných pohádek; jejich výběr není v textu jasněji vysvětlen, i když jej autorka měla rozmyšlený a jako vedoucí práce jsem jej schválila. Toto by mohla dovysvětlit u obhajoby.

Úvodem k posudku musím konstatovat, že Bc. Špitálská projevila v průběhu **diplomního semináře** velký zájem o téma, motivaci i snahu a píli. Časový objem konzultací, který ze své iniciativy absolvovala, byl velmi nadprůměrný. Práce také prošla mnoha úpravami a verzemi. Proto je pro mě poněkud obtížné hodnotit jen výsledný text – hodnotím i vývoj a pokrok, jímž text v jednotlivých fázích prošel, a ten je značný.

V **teoretických východiscích** autorka představuje víceméně na oborových kurzech probírané feministické texty především z oboru literární vědy (Morris a další), ale i texty filosofické; zde je pak v analýze zdařile zapracovaný koncept bytí žen jako instrumentálního bytí podle M. Nussbaum (str. 47), méně srozumitelně ale např. koncept performativity podle Butler. Autorka se soustředí na kategorie genderových stereotypů a rolí a výslovně uvádí, že se nevěnuje analýze archetypální (str. 11, pozn. 3).

Vlastní analýza je rozdělena na pečlivě zpracovanou část kvantitativní, k níž nemám zásadní připomínky, snad že by mohla být o něco prointerpretovanější. V podrobnějším kvalitativním rozboru dvou pohádek si autorka všímá momentů (tj. situací, projevů chování, vlastností postav atd.), které by na základě teoretického popisu genderových stereotypů a konstruktů genderových rolí hodnotila jako tradiční, nebo naopak netradiční (v této souvislosti by mohla u obhajoby vysvětlit výrazy „maskulinní“ a „femininní“ (vlastnosti a charakter), jak s nimi

pracuje (poprvé str. 20 a dále). Tento přístup považuji – jde-li o současnou pohádkovou tvorbu – za zcela legitimní, je-li naplněn.

Po **stylistické a jazykové stránce** doznala práce pozitivního vývoje, i když se ne všude podařilo překonat tendenci k popisnému vyjadřování a potíže s propracovanější argumentací.

Celkové hodnocení: V zásadě bych jako ocenění vývoje práce na textu navrhla známku velmi dobrou, nicméně vzhledem k poměrně skrovnému rozsahu textu (na což byla diplomantka upozorněna) ji hodnotím **mezi velmi dobře a dobře**. Konečné rozhodnutí ponechávám na obhajobě.